

Система оцінювання екзаменаційної роботи з української мови

Частина 1

Оцінювання правильності виконання завдань, що передбачають коротку відповідь, здійснюється з використанням спеціальних апаратно-програмних засобів.

За правильне виконання завдань 1-7, 9-25 екзаменованій отримує по 1 балу. За неправильну відповідь чи її відсутність виставляється 0 балів.

За виконання завдання 8 можна виставити від 0 до 3 балів. 3 бали ставиться, якщо є всі цифри зі зразка і відсутні інші цифри чи одна з цифр, зазначених у відповіді, відповідає еталону, тобто правильно вказано 5 або 4 цифри відповіді; 2 бали ставиться, якщо правильно вказано три чи дві цифри відповіді; 1 бал ставиться, якщо правильно вказано 1 цифру з 5. У всіх інших випадках виставляється 0 балів.

За виконання завдання 26 можна виставити від 0 до 3 балів. Правильною вважається відповідь, у якій є всі цифри з еталона або правильно вказані 3 цифри. За правильно вказані 2 цифри ставиться 2 бали, за правильно вказану 1 цифру екзаменованій отримує 1 бал.

№ завдання	Відповідь
1	25
2	насправді
3	4
4	ходжу
5	протягом
6	мою
7	шістдесяти
8	48621
9	15
10	14
11	14
12	24
13	незчувсь
14	щобувечері
15	234
16	14
17	12
18	13
19	23
20	123
21	56
22	45
23	13
24	родинасім'я
25	8
26	3469

Частина 2
Інформація про текст

Приблизне коло проблем	Авторська позиція
1. Проблема родинної пам'яті.	1. Знати, зберігати й примножувати родовідну пам'ять – це потреба триматися свого роду, оберігати сімейні традиції та передавати їх.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАННЯ З РОЗГОРНУТОЮ
ВІДПОВІДдю**

№	Критерії оцінювання відповіді на завдання 27	Бали
I	Зміст твору	
K1	Формулювання проблем вихідного тексту	
	Одна з проблем вихідного тексту (в тій чи іншій формі у будь-якій із частин твору) сформульована правильно	1
	Проблема вихідного тексту не сформульована або сформульована неправильно. Вказівки до оцінювання. Якщо випускник не сформулював або сформулював неправильно (в тій чи іншій формі у будь-якій із частин твору) одну з проблем вихідного тексту, то така робота за критеріями K1-K4 оцінюється 0 балів	0
K2	Коментар до сформульованої проблеми вихідного тексту	
	Проблему прокоментовано з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння проблеми вихідного тексту. Дано пояснення до кожного з прикладів-ілюстрацій. Проаналізовано смисловий зв'язок між прикладами ілюстраціями	5
	Проблему прокоментовано з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння проблеми вихідного тексту. Дано пояснення до кожного з прикладів ілюстрацій. Змістовий зв'язок між прикладами-ілюстраціями не проаналізовано (або проаналізовано неправильно). АБО Проблему прокоментовано з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння проблеми вихідного тексту. Дано пояснення до одного з прикладів ілюстрацій. Проаналізовано смисловий зв'язок між прикладами ілюстраціями	4
	Проблему прокоментовано з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння проблеми вихідного тексту. Пояснення до прикладів-ілюстрацій не дано. Проаналізовано смисловий зв'язок між прикладами ілюстраціями. АБО Проблему прокоментовано з опорою на вихідний текст.	3

	<p>Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння проблеми вихідного тексту. Дано пояснення до одного з прикладів ілюстрацій.</p> <p>Смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями не проаналізовано (або проаналізовано неправильно)</p>	
	<p>Проблему прокоментовано з опорою на вихідний текст.</p> <p>Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння проблеми вихідного тексту. Пояснення до прикладів-ілюстрацій не дано.</p> <p>Смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями не проаналізовано (або проаналізовано неправильно).</p> <p>АБО</p> <p>Проблему прокоментовано з опорою на вихідний текст.</p> <p>Наведено 1 приклад-ілюстрацію з прочитаного тексту, важливого для розуміння проблеми вихідного тексту. Дано пояснення до цього прикладу-ілюстрації</p>	2
	<p>Проблему прокоментовано з опорою на вихідний текст.</p> <p>Наведено 1 приклад-ілюстрацію з прочитаного тексту, важливого для розуміння проблеми вихідного тексту.</p> <p>Пояснення до цього прикладу-ілюстрації не дано</p>	1
	<p>Проблему прокоментовано без опори на вихідний текст.</p> <p>АБО</p> <p>Приклади-ілюстрації з прочитаного тексту, важливі для розуміння проблеми вихідного тексту не наведено.</p> <p>АБО</p> <p>Замість коментаря подано простий переказ вихідного тексту.</p> <p>АБО</p> <p>Замість коментаря цитується великий фрагмент вихідного тексту</p> <p><u>Вказівки до оцінювання.</u></p> <p>1. Якщо екзаменованій під час коментування проблеми вихідного тексту лише вказав, але не проаналізував смисловий зв'язок між наведеними прикладами ілюстраціями, то аналіз смислового зв'язку не зараховується.</p> <p>2. Якщо екзаменованій під час коментування проблеми вихідного тексту припустився фактичної помилки, пов'язаної з розумінням проблеми вихідного тексту, то приклад-ілюстрація, в якому допущена подібна помилка, не зараховується.</p> <p>3. Якщо екзаменованій під час коментування проблеми вихідного тексту припустився фактичної помилки, не пов'язаної з розумінням проблеми вихідного тексту, то така помилка враховується під час оцінювання роботи за критерієм «Дотримання фактологічної точності» (К12)</p>	0
К3	Відображення позиції автора з проблеми вихідного тексту	
	<p>Позиція автора (оповідача) за прокоментованою проблемою вихідного тексту сформульована правильно</p>	1
	<p>Позиція автора вихідного тексту сформульована неправильно.</p> <p>АБО</p> <p>Позиція автора вихідного тексту не сформульована.</p>	0

	Вказівки до оцінювання. Якщо екзаменованій не сформулював чи сформулював неправильно позицію автора (оповідача) з проблеми вихідного тексту, то така робота за критеріями К3 та К4 оцінюється 0 балів	
К4	Ставлення до позиції автора з проблеми вихідного тексту	
	Ставлення до позиції автора (оповідача) вихідного тексту сформульовано і обґрунтовано	1
	Ставлення до позиції автора (оповідача) вихідного тексту не сформульовано і не обґрунтовано. АБО Формулювання та обґрунтування ставлення до позиції автора (оповідача) вихідного тексту не відповідають проблемі вихідного тексту. АБО Ставлення екзаменованого заявлено лише формально (наприклад, «Я погоджуюсь / не погоджуюсь з автором»)	0
II	Мовленнєве оформлення твору	
К5	Смислова цілісність, мовленнєвий зв'язок і послідовність викладу	
	Робота характеризується смисловою цілісністю, зв'язним мовленням і послідовністю викладу. У роботі немає порушень абзацного членування тексту. Логічні помилки відсутні	2
	Робота характеризується смисловою цілісністю, зв'язністю і послідовністю викладу. У роботі немає порушень абзацного членування тексту. Допущена одна логічна помилка. АБО Робота характеризується смисловою цілісністю, зв'язністю і послідовністю викладу. Логічні помилки відсутні. Є одне порушення абзацного членування тексту. АБО Робота характеризується смисловою цілісністю, зв'язністю і послідовністю викладу. Є одне порушення абзацного членування тексту. Допущена одна логічна помилка	1
	У роботі є комунікативний задум. Порушень абзацного членування немає. Допущено 2 і більше логічних помилок. АБО У роботі є комунікативний задум. Логічні помилки відсутні. Є два і більше випадків порушення абзацного членування тексту. АБО У роботі є комунікативний задум. Є два і більше випадків порушення абзацного членування тексту. Допущено дві і більше логічних помилок	0
К6	Точність і виразність мовлення	
	Робота характеризується точністю вираження думки, різноманітністю граматичної будови мовлення.	2

	Вказівка до оцінювання. Найвищий бал за даним критерієм випускник отримує тільки у тому випадку, якщо найвищий бал отримано за критерієм К10	
	Робота характеризується точністю вираження думки, але простежується одноманітність граматичної будови мовлення. АБО Робота характеризується різноманітністю граматичної будови мовлення, але є порушення точності вираження думки	1
	Робота характеризується бідністю словника і одноманітністю граматичної будови мови	0
III	Грамотність	
К7	Орфографічні норми	
	Орфографічні помилки відсутні (або допущена одна негруба помилка)	3
	Допущено 1-2 помилки	2
	Допущено 3-4 помилки	1
	Допущено 5 і більше помилок	0
К8	Пунктуаційні норми	
	Пунктуаційні помилки відсутні (або допущена одна негруба помилка)	3
	Допущено 1-2 помилки	2
	Допущено 3-4 помилок	1
	Допущено 5 і більше помилок	0
К9	Грамматичні норми	
	Грамматичні помилки відсутні	2
	Допущено 1 – 2 помилки	1
	Допущено більше 2 помилок	0
К10	Мовленнєві норми	
	Допущено не більше 1 мовленнєвої помилки	2
	Допущено 2-3 помилки	1
	Допущено 4 і більше помилок	0
К11	Етичні норми	
	Етичні помилки в роботі відсутні	1
	Допущені етичні помилки (1 і більше)	0
К12	Фактологічна точність у фоновому матеріалі	
	Фактичні помилки у фоновому матеріалі відсутні	1
	Допущені фактичні помилки (1 і більше)	0
	Максимальна кількість балів за всю письмову роботу (К1 - К12)	24

При оцінюванні грамотності (К7–К10) необхідно враховувати обсяг твору¹. Вказані у таблиці нормативи оцінювання розроблені для твору обсягом в 150 і більше слів².

Якщо в творі 69 і менше слів, то така робота не зараховується (оцінюється нулем балів), завдання вважається невиконаним.

При оцінюванні твору обсягом від 70 до 149 слів кількість допустимих помилок чотирьох видів (К7 – К10) зменшується. Два бали за цими критеріями ставиться у наступних випадках:

К7 – орфографічні помилки відсутні;

К8 – пунктуаційні помилки відсутні.

Один бал за цими критеріями ставиться у наступних випадках:

К7 – допущено не більше двох помилок;

К8 – допущено не більше двох помилок;

К9 – граматичні помилки відсутні;

К10 – допущено не більше однієї мовленнєвої помилки.

Найвищий бал за критеріями К7–К12 за роботу обсягом від 70 до 149 слів не ставиться.

¹ При підрахунку слів враховуються як самостійні, так і службові частини мови. Підраховується будь-яка послідовність слів, написаних без пропуску (наприклад, «хто-небудь» – одне слово, «все ж» – два слова). Ініціали з прізвищем вважаються одним словом (наприклад, «Т.Г. Шевченко» – одне слово). Будь-які інші символи, зокрема цифри, при підрахунку не враховуються (наприклад, «5 років» – одне слово, «п'ять років» – два слова).

² Якщо твір містить частково або повністю переписаний екзаменованим текст рецензії завдання 26 та/або інформації про автора тексту, то обсяг такої роботи визначається без урахування тексту рецензії та/або інформації про автора тексту.